

การวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศที่ผลิตในประเทศไทย

นางสาว นงคัลักษณ์ โชติวิทยานินทร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2541
ISBN 974-331-619-1
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ANALYSIS OF INTERNATIONAL BUSINESS PUBLICATIONS
PUBLISHED IN THAILAND

Miss Nongluck Chotevithayathanin

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Library and Information Science

Department of Library Science

Graduate School

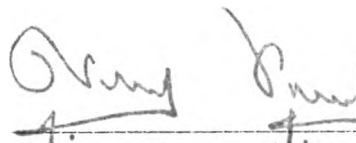
Chulalongkorn University

Academic Year 1998

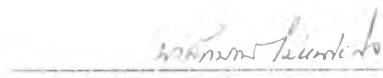
ISBN 974-331-619-1

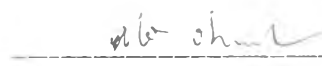
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศที่ผลิตในประเทศไทย
โดย นางสาว นงลักษณ์ โชติวิทยธานินทร์
ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ศจี จันทวิมล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา จันทร์ฉาย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

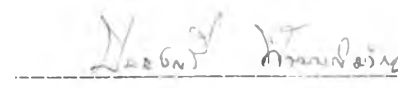

_____ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์นายแพทย์ สุภาวัฒน์ สุติวงศ์)

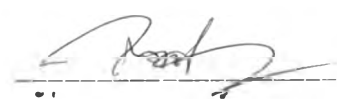
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

_____ ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ ไม่น่าয়กิจ)

_____ อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ศจี จันทวิมล)

_____ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา จันทร์ฉาย)

_____ กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงค์ พิพัฒน์กิจจรรย์)

_____ กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลธิชา สุทธิรัตน์ธรรณ)

นงคัลักษณ์ โชติวิทยธานินทร์ : การวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศที่ผลิตใน
ประเทศไทย (AN ANALYSIS OF INTERNATIONAL BUSINESS PUBLICATIONS
PUBLISHED IN THAILAND) อ.ที่ปรึกษา : รศ. ศจี จันทวิมล, อ.ที่ปรึกษาร่วม : รศ. ดร.
อัจฉรา จันทรฉาย; 249 หน้า. ISBN 974-331-619-1.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศที่ผลิตในประเทศไทยตั้งแต่
พ.ศ. 2525 จนถึง พ.ศ. 2539 ในด้านแหล่งผลิต เนื้อหา ภาษา รูปแบบ และอายุของสิ่งพิมพ์ พร้อมทั้งศึกษา
แหล่งผลิตสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศในประเทศไทย ในด้านวัตถุประสงค์ของการผลิต รูปแบบของสิ่งพิมพ์
ที่ผลิต วิธีการเผยแพร่ และกลุ่มผู้ใช้เป้าหมาย

วิธีการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ จำนวน 1,172 รายการ และใช้
แบบสอบถามส่งถึงหน่วยงานต้นสังกัดที่รับผิดชอบในการผลิตหรือเผยแพร่สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ
จำนวน 62 แห่ง และได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 41 แห่ง

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศที่ผลิตในประเทศไทยส่วนใหญ่ผลิต
โดยหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ อยู่ในรูปหนังสือทั่วไป มีเนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับเศรษฐกิจการค้าและ
การลงทุนระหว่างประเทศ สิ่งพิมพ์ส่วนใหญ่เป็นภาษาไทย มีอายุอยู่ในช่วงพ.ศ. 2535-2539

วัตถุประสงค์ของการผลิตด้านธุรกิจระหว่างประเทศ เพื่อเป็นสื่อกลางในการส่งเสริมและเผยแพร่
ความรู้ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ เพื่อรายงานสถานการณ์ความเคลื่อนไหวด้านธุรกิจระหว่างประเทศ และเพื่อ
ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการประกอบธุรกิจระหว่างประเทศ วิธีการเผยแพร่สิ่งพิมพ์ใช้วิธีแจกเป็นอภินันทนาการ
จำหน่าย และแลกเปลี่ยน ส่วนกลุ่มผู้ใช้เป้าหมายของการผลิตสิ่งพิมพ์คือ กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มนักธุรกิจ

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์.....
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์.....
ปีการศึกษา 2541.....

ลายมือชื่อนิสิต นงคัลักษณ์ โชติวิทยธานินทร์.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ศจี จันทวิมล.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อัจฉรา จันทรฉาย.....

C810572 : MAJOR INFORMATION AND LIBRARY SCIENCE
KEY WORD: CONTENT ANALYSIS / INTERNATIONAL BUSINESS PUBLICATIONS
NONGLUCK CHOTEVITHAYATHANIN : AN ANALYSIS OF INTERNATIONAL
BUSINESS PUBLICATIONS PUBLISHED IN THAILAND. THESIS ADVISOR : ASSOC.
PROF. SACHI CHANDAVIMOL, THESIS CO-ADVISOR : ASSOC. PROF. ACHARA
CHANDRACHAI, Ph.D. 249 pp. ISBN 974-331-619-1.

The purposes of this study were to analyze the 1,172 international business publications published in Thailand from 2525 B.E. to 2539 B.E. in terms of publication sources, contents, languages, formats, and published year, and to investigate the international business publication sources in Thailand in terms of publishing objectives, formats, dissemination methods, and target audiences.

The study was conducted by means of content analysis and questionnaires that were sent to 62 international business publication sources in Thailand. The 41 questionnaires from such sources were obtained.

The results of the study can be presented as follows: most of the international business publications published in Thailand are produced by government and state enterprise agencies; the formats of international business publications are books; the publication contents are mostly concerned with international trade economic and international investment classifications; Thai language is mostly utilized to publish international business publications in Thailand; and international business publications are published during 2535 B.E. to 2539 B.E.

The objectives of publishing international business publications are to be an intermediary for supporting and providing international business knowledges, to report international business changes, and to enhance and encourage international business operations; these international business publications are disseminated by free of charge, sales, and exchanges; the group of target audiences are academic persons and businessmen.

ภาควิชา..... บรรณารักษศาสตร์.....
สาขาวิชา..... บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์.....
ปีการศึกษา..... 2541.....
ลายมือชื่อนิติ..... Nongluck Chotevithayathanin.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... Sachi Chandavimol.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... Achara Chandrachai.....

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าสามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงลงได้ ด้วยความเอาใจใส่และความกรุณาจากอาจารย์ทุกท่าน จึงขอขอบคุณเป็นพิเศษแด่รองศาสตราจารย์ศจี จันทวิมล ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา จันทร์ฉาย อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ ไม่น่าภัยกิจ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยงค์รี พัฒนกิจจำรูญ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลธิชา สุทธินิรันดรกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ขอบคุณเป็นอย่างยิ่งสำหรับคุณวันเพ็ญ เจ้าหน้าที่หน่วยบริการการศึกษา และคุณรัตนา เจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนและประมวลผล ที่ช่วยให้คำแนะนำในการดำเนินเรื่องขยายเวลาการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ออกไปอีกหนึ่งภาคการศึกษา และขอขอบคุณอย่างสูงต่อบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วน

ท้ายนี้ ขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และพี่สาว ที่คอยช่วยเหลือทั้งด้านทุนทรัพย์ และกำลังใจแก่ข้าพเจ้าตลอดระยะเวลาของการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมุติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
วิธีดำเนินการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
2 ปรัชญาวัฒนธรรม	10
ความหมายและขอบเขตของธุรกิจระหว่างประเทศ	10
ความสำคัญและประโยชน์ของธุรกิจระหว่างประเทศ	12
บทบาทของสารนิเทศด้านธุรกิจระหว่างประเทศ	14
ลักษณะสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ	15
การจำแนกเนื้อหาของสิ่งพิมพ์	15
รูปแบบของสิ่งพิมพ์	27
การผลิตสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ	32
ลักษณะทั่วไปของแหล่งผลิตสิ่งพิมพ์	32
วัตถุประสงค์ของการผลิตสิ่งพิมพ์	34
การเผยแพร่สิ่งพิมพ์	34
กลุ่มผู้ใช้เป้าหมาย	35
แหล่งผลิตสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	53
การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น	53
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	61
การสร้างเครื่องมือวิจัย	64
การทดสอบเครื่องมือวิจัย	68
การเก็บรวบรวมข้อมูล	69
การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิจัย	69
การสรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	70
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	118
รายการอ้างอิง	133
ภาคผนวก	136
ภาคผนวก ก แบบบันทึกข้อมูลสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ.....	137
ภาคผนวก ข แบบสอบถามแหล่งผลิตสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ.....	141
ภาคผนวก ค บรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ	148
ภาคผนวก ง นามานุกรมแหล่งผลิตสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ	232
ภาคผนวก จ วิธีการคำนวณการทดสอบสมมุติฐาน	244
ประวัติผู้เขียน	249

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. ระบบการจัดหมวดหมู่สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ	20
2. รายชื่อสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐและเอกชนที่เปิดสอน	22
สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศและเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ	
3. ประมวลรายชื่อวิชาด้านธุรกิจระหว่างประเทศและเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ	24
ที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐและเอกชนในประเทศไทย	
4. แหล่งผลิตสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ	73
5. เนื้อหาของสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ	75
6. ภาษาของสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ	76
7. รูปแบบของสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ	77
8. อายุของสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ	78
9. สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศจำแนกตามแหล่งผลิตสิ่งพิมพ์และภาษาของสิ่งพิมพ์	80
10. สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศจำแนกตามแหล่งผลิตสิ่งพิมพ์และอายุของสิ่งพิมพ์	82
11. สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศจำแนกตามเนื้อหาของสิ่งพิมพ์และแหล่งผลิตสิ่งพิมพ์	85
12. สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศจำแนกตามเนื้อหาของสิ่งพิมพ์และภาษาของสิ่งพิมพ์	88
13. สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศจำแนกตามเนื้อหาของสิ่งพิมพ์และรูปแบบของสิ่งพิมพ์	91
14. สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศจำแนกตามเนื้อหาของสิ่งพิมพ์และอายุของสิ่งพิมพ์	93
15. สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศจำแนกตามภาษาของสิ่งพิมพ์และอายุของสิ่งพิมพ์	95
16. สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศจำแนกตามรูปแบบของสิ่งพิมพ์และแหล่งผลิตสิ่งพิมพ์	97
17. สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศจำแนกตามรูปแบบของสิ่งพิมพ์และภาษาของสิ่งพิมพ์	99
18. สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศจำแนกตามรูปแบบของสิ่งพิมพ์และอายุของสิ่งพิมพ์	101
19. จำนวนหน่วยงานที่รับผิดชอบในการผลิตหรือเผยแพร่สิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่าง	103
ที่ตอบแบบสอบถาม	
20. วัตถุประสงค์ของการผลิตสิ่งพิมพ์	107
21. รูปแบบของสิ่งพิมพ์ที่ผลิต.....	109
22. วิธีการเผยแพร่สิ่งพิมพ์ที่ผลิต.....	111
23. จำนวนการผลิตสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ.....	113
24. การจัดทำหรือรวบรวมรายชื่อสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ.....	115
25. กลุ่มผู้ใช้เป้าหมายของการผลิตสิ่งพิมพ์	117
26. สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	130

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1. แสดงกลุ่มผู้ใช้เป้าหมายของการผลิตสิ่งพิมพ์ด้านธุรกิจระหว่างประเทศ.....	35